1857. N°. 63.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 27 MEI.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar, de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 26 Mei.

Gisteren had hier eene eenvoudige maar merkwaardige plegtigheid plaats. De Hoogleeraar bij de faculteit der Letteren en Bespiegelende Wijsbegeerte aan onze Hoogeschool Mr. J. Bake, hield zijne laatste les. Bij het weldra bereiken van zijnen 70-jarigen leeftijd, zijne betrekking die hij met groote eere gedurende 42 jaren had waargenomen, zullende nederleggen, deed hij dit bij gelegenheid dier les in 't openbaar. Behalve een zeer talrijke schare van studenten, was het meeste deel zijner ambtgenooten tegenwoordig en waren zeer vele zijner voormalige leerlingen mede opgekomen.

De spreker ving aan met de voortzetting der behandeling van de redevoering van Cicero voor Marcellus. Aan 't slot genaderd, waar Cicero Caesar zijnen dank betuigt, maakte Spr. daarvan een verrassend gebruik, en wendde zich met een dankzeggend en heilwenschend woord tot zijne leerlingen. Vervolgens sprak hij zijne ambtgenooten aan, terwijl de deelnemende hoorders daarbij een oogenblik in vreeze verkeerden, dat de diep bewogen spreker door zijne aandoeningen zou worden overmeesterd.

Hartelijk en roerend waren die toespraken, welke nog zoo geheel en al den stempel droegen der helderheid van geest van den krachtigen mannelijken leeftijd.

Toen de Hoogleeraar zijn laatste woord had gesproken en de algemeene toejuiching een einde had genomen, rees zijn geliefde voormalige leerling en thans een zijner waardste vrienden, de Hoogleeraar Cobet op, en sprak zijn aftredenden ambtgenoot op de meest vereerende en hartelijke wijze aan, en bragt hem met al de bescheidenheid, die er vereischt werd, om geen aanstoot te geven aan 's mans nedrigheid en afkeer van weidsche loftuitingen, de hulde der dankbare vereering en innigste vriendschap toe, welke al die toejuiching ondervond, die en de algemeene liefde en achting, waarin de aftredende Hoogleeraar zoo veel jaren mogt deelen, en de uitnemende wijze waarop de Hoogleeraar Cobet zich van zijne taak had gekweten, zoo te regt verdienden. Zeker zullen honderden der voormalige leerlingen van den afgetreden Hoogleeraar zich met ons vereenigen in den wensch, dat hij beider woorden tot een aandenken moge verkrijgbaar stellen, en alzoo hunne verwachting bevestigd vinden, dat er wel zeer keurig en sierlijk Latijn zal zijn gesproken, iets 't geen waarlijk de verzekering van den redacteur niet noodig heeft.

— Op 3 Junij zullen alhier de Algemeene Synodale vergaderingen van de Christelijk Afgescheidene Gereformeerde Gemeente geopend worden.

— In den namiddag van eergisteren werd een werkman uit de ijzergieterij van de HH. Schretlen en C°. alhier, Vinkesteyn genaamd, op de straat, plotseling naar het scheen door eene ongesteldheid overvallen. Hij zakte in een en toen men hem hulp wilde bieden, ontdekte men dat hij reeds had opgehouden te leven.

— De haringvloot van de groote visscherij zal dit jaar tusschen den 10den en 15den Junij e. k. zee kiezen.

— De algemeene Synodale Commissie der Nederl. Herv. kerk, in aanmerking nemende, dat de uitslag der Synodale geldleening, gedurende hare voorjaars-vergadering niet volledig bekend zal worden en de Synode dus, wier vergadering te dezen jare invalt op den 1sten Julij, eerst zal kunnen beslissen, of de inschrijvingen al dan niet worden aangenomen, heeft den Quaestor-Generaal aangeschreven, dat de termijn voor de eerste storting der gelden, oorspronkelijk bepaald op den bovengenoemden dag, voorloopig wordt uitgesteld tot nader te bepalen tijdstip.

— Het bestuur der Nederlandsche Rijnspoorweg-maatschappij heeft een besluit genomen, waarbij voor het internationaal goederenverkeer de vracht voor alle klassen op eens zoo veel verminderd wordt, dat deze thans lager is gesteld, dan die te water en de Rijnspoorweg dus niet alleen het snelste, maar ook het goedkoopste middel van gemeenschap aanbiedt, tusschen de Nederlandsche havens der Noordzee en de Staten van het Tolverbond.

— Bij de onderscheidene corpsen van de infanterie is eene dringende aanschrijving van wege het Depart. van Oorlog ontvangen, om jonge lieden, Onder-Officieren en Korporaals bij het Nederlandsche leger aan te moedigen om zich voor het leger in Oost-Indië te verbinden.

— Te Gouda is in de vorige week, op de werf van den Heer Borkus, van stapel geloopen het barkschip *de Stad Gouda*, groot omtrent 270 last. Dit is het eerste schip van zoodanige grootte dat aldaar gebouwd is. Terstond is weder de kiel gelegd van een ander, dat den naam zal voeren van *Gebr. Houtman*.

— Omtrent het onweder van Donderdag ll. verneemt men uit onderscheidene oorden nog treurige berigten. Zoo verneemt men dat de bliksem is ingeslagen ten huize van Dr. Kerbert te Zaandijk. Door den schoorsteen naar binnen gedrongen, heeft hij zich, na het dak gedeeltelijk verbrijzeld, een kelderraampje zwaar beschadigd, en andere meerdere of mindere schade aangerigt te hebben, door een raam, zonder ongelukken te veroorzaken, weder een doortogt naar buiten gebaand. De slag moet voor de bewoners ontzettend zijn geweest, en even geklonken hebben alsof een zwaar kanon in het huis werd afgestoken. — Uit den Ham (Overijssel) wordt gemeld, dat een braaf huisvader zich in zijne woning komende had nedergezet, zijn zoontje op de knieën nemende. Beiden werden door den bliksem getroffen en waren oogenblikkelijk dood. Onder Steenwijkerwold zijn mede twee vette runderen doodelijk getroffen.

— Donderdag ll. had er des namiddags op de Maas voor Maassluis een treurig ongeluk plaats. De oudste zoon van den scheepmaker Uittenbogaard, oud 22 jaren, was met zijn jongeren broeder, alsmede een knecht van P. van Rhijn, allen te Maassluis woonachtig, in een bootje op de Maas gaan varen. Nadat zij zich aldus eenigen tijd vermaakt hadden, waren zij weder aan het zoogenaamde hoofd teruggekeerd, toen de jongere Uittenbogaard, die zich over het dreigend aanzien, dat de lucht verkreeg ongerust maakte, verlangde aan wal te blijven, terwijl de anderen, alsnu vergezeld door een zoontje van J. van der Spek, oud 12 jaren, dien men op zijn verzoek had vergund de plaats van U. in te nemen, weder de Maas opzeilden. Al spoedig bleek het, dat zij roekeloos het gevaar hadden getart. Eene onheilspellende windstilte en een dof gerommel, dat zich in de verte liet hooren, verkondigden het naderen van eene windhoos. De schipper van een garnaalschuitje in hunne nabijheid, die onmiddelijk zijne zeilen streek, raadde hun dit ook te doen, doch zij, meenende de haven nog te kunnen binnenloopen, alvorens de hoos hen bereikt had, zetten nog een zeil bij. Eensklaps echter viel de wind met onwederstaanbaar geweld in de zeilen en wierp het schuitje om, waardoor het onmiddelijk zonk, en allen die zich daarin bevonden met zich sleepte. Met veel moeite is het den schipper van het garnaalschuitje, door het toewerpen van eene lijn nog mogen gelukken, een der drenkelingen, zijnde de knecht van van Rhijn, te redden. De twee anderen vonden hun dood in het water.

— Te Amsterdam zal op morgen eene bijeenkomst worden gehouden, met het doel om eene vennootschap op te rigten voor scheepvaart en handel op Zuid-Afrika en om de verhuizing derwaarts en de kolonisatie in die streken bevorderlijk te zijn, ten einde de betrekkingen van de Kaapkolonie, Natal en de beide Hollandsche Republieken op Nederland van jaar tot jaar menigvuldiger worden.

— Op Donderdag 4 Junij zal het gedenkteeken ter nagedachtenis van den Hoogleeraar A. des Amorie van der Hoeven, op de algemeene begraafplaats te Utrecht, worden onthuld.

— De algemeene Vergadering van de Ned. Maatschappij ter bevordering der Geneeskunde, te Zwolle te houden, is thans door het Hoofdbestuur bepaald op 24 en 25 Junij.

— Te Zevenhuizen (prov. Groningen) zijn in de vorige week door het veenbranden eene boerenbehuizing en een daaraangrenzend dennebosch afgebrand.

— Van Bergen op Zoom zijn reeds tweemalen bezendingen jonge vossen naar Engeland afgezonden, zoo men verhaalt bestemd om in de Koninklijke bosschen op het eiland Wight te worden gebragt, ten einde daarop later groote jagten te maken.

's GRAVENHAGE, 26 Mei.

Z. M. heeft tot Kommandeur der Orde van de Eikenkroon benoemd den Heer Simon, Majoor der artillerie, te Gent, en tot Ridder van die Orde de Heer H. van der Hoek, gep. Officier van Gezondheid 2de kl. te Gouda.

— Z. M. heeft aan den Heer E. W. van Dam van Isselt, lid van de Eerste Kamer en President-Commissaris van de Ned. Rijnspoorweg-maatschappij, vergunning verleend tot het aannemen der Ridderorde van den Rooden Adelaar, 2de kl. met de Ster, hem door den Koning van Pruissen geschonken, alsmede aan den Heer J. Witz, boekdrukker en uitgever, tot het aannemen van de Ridderorde van den H. Gregorius den Grooten, hem door Paus Pius IX geschonken.

— Aan Jhr. Mr. C. C. A. J. van der Straten, is op verzoek eervol ontslag verleend als Regter in de Arrond.-Regtbank te Middelburg.

— In de vergadering van den Gemeenteraad van heden is ingekomen eene voordragt van Burg. en Weth. voor de betrekking van Gemeente-Secretaris; op die voordragt zijn geplaatst de Heeren Mr. J. L. de Bruyn Kops, Commies bij het dep. van financien en P. Wintgens, Chef van de 1ste afd. van het prov. gouvernement van Zuidholland.

— Men verzekert, dat de Tweede Kamer der Staten-Generaal in den loop van deze week voor korten tijd zal uiteengaan, maar dat zij spoedig na Pinksteren zal bijeenkomen, tot voortzetting van hare werkzaamheden.

— Het Indisch Genootschap, alhier gevestigd, had het zich tot een pligt gerekend Alexander von Humboldt tot eerelid te benoemen. Die beroemde

geleerde heeft dit blijk van hulde aanvaard bij eenen eigenhandigen brief van den 18den April jl.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Zitting van Maandag 25 *Mei.*

In deze zitting zijn aangenomen de volgende wets-ontwerpen: 1°. dat tot wijziging van Hoofdst. VIII der begrooting voor 1856 (*Kosten der active zeemagt, enz.*); 2°. dat tot naturalisatie van onderscheidene personen; 3°. dat tot verhooging van Hoofdst. X der begrooting voor 1857; 4°. dat tot goedkeuring eener ruiling tusschen den Staat en de gemeente Amersfoort betrekkelijk de gebouwen van het huis van arrest aldaar, en 5°. dat tot onteigening van percelen voor den aanleg van een kanaal door Zuid-Beveland.

Daarna is aan de Kamer medegedeeld, dat de amendementen, door den Heer Sander voorgedragen op de artt. 41, 42 en 43 van het wets-ontwerp regelende de jagt en visscherij, in de afdeelingen zijn onderzocht en dat de Commissie van Rapporteurs spoedig met haar verslag gereed zal zijn. Na eene woordenwisseling is besloten de behandeling van die wet op Woensdag aanst. weder op te nemen.

Vervolgens is behandeld het wets-ontwerp tot vaststelling van het Vde Hoofdst. der Staatsbegrooting voor 1857 (*Dep. van Binnenl. Zaken*). Bij de algemeene beraadslagingen voerden het woord de Minister van Binnenl. Zaken en de Heeren van Bosse, Elout van Soeterwoude, Groen van Prinsterer en de Minister van Justitie. De artikelen van de vijf eerste afdeelingen werden zonder beraadslaging goedgekeurd.

Op morgen zullen de beraadslagingen voortgezet worden.

Zitting van Dingsdag 26 *Mei.*

In deze zitting zijn Afd. 6 tot 14 achtereenvolgens goedgekeurd. Bij art. 7 (*Onderwijs*) is door de leden van Hoëvell en Groen aangedrongen op eene spoedige behandeling van de wet op het onderwijs. Bij Afd. 9 (*Armwezen*) is de toestand van de Maatschappij van Weldadigheid ter sprake gebragt. Ten slotte is het geheele wets-ontwerp in omvraag gebragt en met algemeene stemmen aangenomen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

BELGIE.

BRUSSEL, 25 Mei.

De liefdadigheidswet blijft bij de Kamer nog steeds in behandeling. De Heer Tesch heeft op nieuw eenige amendementen voorgesteld, die na onderzoek in de afdeelingen onaannemelijk werden verklaard, als gelijkstaande met de verwerping van de geheele wet. Door sommige leden is eene poging gedaan om de beraadslagingen te doen sluiten, maar zulks is mislukt.

— Het gedrag van den Hoogleeraar Serrure, te Gent, die zijnen zoon bij de Hoogeschool te Leuven als student heeft doen inschrijven, wordt sterk gegispt. De Hoogleeraren zullen, naar men verneemt, den Minister van Binnenl. Zaken verzoeken, den Heer Serrure als Rector te ontslaan. Zij verklaren in hun adres, dat zij niet tot Voorzitter mogen hebben een man, die toont de uit kracht eener officiële betrekking op hem rustende verpligtingen te miskennen.

— De geestelijke zusters van de school voor kantwerksters te Liedekerke, hebben aan drie jonge werksters, omdat zij op de kermis aan den dans hadden deel genomen, tot straf opgelegd, dat aan alle drie het haar kort zou worden afgesneden. Een dier meisjes, die zulks niet wilde toelaten, verweerde zich geweldig, en in de worsteling werden haar aan het voorhoofd en de slapen van het hoofd met de schaar eenige wonden toegebragt.

ENGELAND.

LONDEN, 24 Mei.

Het voorstel van regeringswege in het Lagerhuis gedaan, omtrent den bruidschat van de oudste dochter der Koningin, die met Prins Frederik Wilhelm van Pruissen in den echt zal treden, was om in eens eene gift van 40,000 £ uit te keeren en bovendien een jaargeld van 8000 £. Dit voorstel heeft bij eenige leden een sterken tegenstand ontmoet. De Heer Roebuck heeft bij wijze van amendement voorgesteld, om alleen het gevraagde kapitaal, maar niet het jaargeld, te verleenen. Dit is bestreden door den Heer Disraeli en door Lord J. Russell. De Heer Roebuck heeft daarop zijn amendement ingetrokken, en de voordragt der Ministers is zonder stemming aangenomen.

Bij de behandeling van dit voorstel hebben onderscheiden sprekers bijzonder uitgeweid over de spaarzaamheid der Koningin. Zij deden opmerken dat de civile lijst slechts 385,000 £ bedroeg, dat alle erfgoederen van het Koninklijk geslacht aan den Staat overgegaan waren, en dat de Koningin evenwel in de uitgaven der Koninklijke huishouding, en zelfs in sommige uitgaven ten behoeve des Staats voorzag, zonder het Parlement tot betaling van schulden van het hof te hulp te roepen, gelijk hare voorgangers meermalen gedaan hadden.

— Een onzer bladen verzekert dat ook Rusland met China in oorlog zal komen, aangezien en op de grenzen onderscheidene botsingen hebben plaats gehad.

— Aan den vermaarden reiziger in Afrika, Dr. Livingstone, is het eereburgerregt der stad in eene vergadering van den Gemeenteraad in Guildhal aangeboden. Het diploma is in eene kostbare en smaakvolle gouden doos besloten.

— Het schip *Istamboul* is in 79 dagen uit Melbourne te Plymouth aangekomen met 120 passagiers, 45,000 oncen goud, 1290 balen wol, enz.

— Te Blackwall worden 40 ijzeren vaartuigen gebouwd, bestemd voor het uitbaggeren van den Nijl.

FRANKRIJK.

PARIJS, 24 Mei.

De Keizer, de Keizerin en de Koning van Beijeren zijn heden van Fontainebleau hier aangekomen. De wapenschouwing, die op morgen bepaald was, zal geen plaats hebben.

— De Keizer heeft Prins Jerôme gelast in de kerk der invaliden, naast het graf van Napoleon, eene kapel te doen oprigten, welke tot begraafplaats voor zijne familie zou dienen. Het stoffelijk overschot der voormalige Koningin van Westphalen zou er het eerst in worden bijgezet.

— Het Wetgevend Ligchaam heeft al de hoofdstukken der begrooting van inkomsten en uitgaven voor 1858 met algemeene stemmen (242) aangenomen. Ten opzigte van de nieuwe belasting op de rentegevende papieren, wier invoering door de Regering voorgesteld is, hebben verscheiden leden bezwaren ingebragt, doch de groote meerderheid was daarvoor gunstig gestemd, even als het publiek, hetwelk niet ongaarne de beursspeculanten aan eene nieuwe belasting zou zien onderwerpen. De vergadering willigde al de eischen der Regering in, en er moet slechts één lid zijn geweest, de Heer Beauverger, die in eene der laatste zittingen heeft gezegd, dat de beraadslagingen alle vrijheid misten en tot niets konden leiden.

— Morgen ten 2 ure zal er weder eene conferentie in de zaak van Neufchâtel worden gehouden.

— Prins Napoleon is uit Duitschland alhier teruggekeerd.

— De *Moniteur* heeft medegedeeld, dat volgens officiële berigten de oogst door het geheele land uitmuntend staat, niet alleen wat het zaad betreft, maar ook de wijnstok heeft in jaren niet zóó gunstig gestaan, en komen geene onvoorziene omstandigheden dit verblijdend vooruitzigt verstoren, dan zal dit jaar de voorraad wijn, welke bijna geheel was opgeruimd, weder vrij aanzienlijk zijn.

— Volgens de *Constitutionnel* bedraagt de onderstand behoevende bevolking dezer stad thans 69,424 personen. Onder de restauratie-regering, toen het getal inwoners minder groot was, bedroeg dit getal 111,000 personen.

— Het dagblad *Gazette de France*, het oudste blad hier te lande, dat reeds 226 jaren telt, zal verkocht worden.

— De werkplaatsen van den spoorweg van Graissesac naar Beziers zijn met den aanzienlijken voorraad van materieel afgebrand.

— De *Mon. de la Flotte* berigt dat de Engelschen, krachtens een door de O.-I. Compagnie met eenige half wilde stammen gesloten koopcontract, zich in bezit gesteld hebben van het eiland Perim, aan den ingang der Roode zee. Eenmaal meester van die stelling zijnde, zullen de Engelschen slechts eenige oorlogsschepen behoeven, om de Roode zee geheel af te sluiten. Het is blijkbaar dat zulks in verband staat met de voorgenomene doorgraving van de landengte van Suez.

Genoemd blad deelt ook nog berigten mede uit de Chinesche wateren, volgens welke de Onder-Koning van Canton, Yeh, thans te Su-Tsche-Ting, eene fabriekstad van Kuang-Tschen, niet verre van Canton, in eene voordeelige, versterkte stelling aan het hoofd van 30,000 man staat, die hij door gedwongene ligting gedurig tracht te vermeerderen. Tot dusverre hebben de Europesche agenten Shanghae niet verlaten en de drie groote banken, welke aldaar zijn, zetten hare werkzaamheden even als vroeger ongestoord voort.

— Brieven uit Lyon gewagen van de uitvinding van een toestel, die, met behulp van een zamengestelde vloeistof, eene bezuiniging van 80 pCt. op het tegenwoordig stelsel van beweegkracht zou geven, en daarbij dezelfde, zoo niet betere gevolgen opleverende als de stoom. Aan deze nieuwe uitvinding heeft men den naam gegeven van *le moteur lyonnais.*

— De Gouverneur-Generaal van Algerie heeft eene proclamatie aan de Kabylen uitgevaardigd, waarin hij het oogmerk van den oorlog uiteen zet, aan de afgedwaalde stammen vergiffenis belooft, en alleen de stam van de Beni-Raten, de aanleggers van den opstand, met straf bedreigd. Hij belooft ook aan de Kabylen hunne instellingen en verkiezingen te zullen handhaven, omdat die gelijkvormig zijn aan de instellingen in Frankrijk.

— De Bevelhebber onzer troepen op de Westkust van Afrika heeft namens Frankrijk het land Dakkar, een der gewigtigste punten van Senegambië in bezit genomen.

SPANJE.

MADRID, 22 Mei.

De zittingen van den Senaat zijn in de laatste dagen zeer belangrijk geweest. De Maarschalk O'Donnell, uitgelokt door de verklaring van Narvaez, die alle verantwoordelijkheid omtrent vroegere militaire opstanden van zich afwierp, heeft in het breede de deelneming van den President-Minister aan de omwenteling van 1854 uiteengezet. De Maarschalk Narvaez was door deze verpletterende taal zeer in het naauw gebragt en kon zich slechts in algemeene bewoordingen verdedigen.

— De onderhandelingen tusschen den Minister van Buitenl. Zaken en den Zaakgelastigde van Mexico nemen eene gunstige wending, zoodat er veel kans is op eene minnelijke schikking van het geschil tusschen de beide Staten.

— De nieuwe wets-bepalingen op de drukpers, die aan de Cortes zijn voorgesteld, overtreffen in gestrengheid al de vroegere wetten en zullen de laatste vonk van vrijheid uitdooven.

— De Russische Gezant, Prins van Gallitzin, is alhier aangekomen.

ITALIE.

Op 22 Mei is de Paus te Ancona aangekomen, alwaar groote toebereidselen tot zijne ontvangst waren gemaakt. Den 26sten zal Z. H. zijne intrede in zijne geboorteplaats Sinigaglia doen.

— De Keizer van Rusland heeft den Sardinischen Minister, Graaf Cavour, tot Grootkruis der orde van St. Alexander Newski, in diamanten, benoemd; dezelfde orde, zonder diamanten, den Generaal la Marmora en de orde van Sinte Anna, eerste klasse, den Heer Paleocapa, Sardinisch Minister van Openbare Werken, verleend.

— Uit Milaan wordt gemeld dat de Maarschalk Radetzky zich in zijne Kamer den voet heeft verstuikt.

— De inschrijvingen tot den aanleg van een schoon plein voor den schouwburg della Scala, te Milaan, bedragen reeds de aanzienlijke som van 200,000 lire (de lire is ƒ 0.41).

— De *Gaz. Piemontese* bevat het treurige berigt, dat, volgens brieven uit Tripoli, werkelijk de bekende reiziger Dr. Vogel te Wadai op bevel

van den Sultan aldaar is onthoofd, ten einde wraak te nemen voor het plunderen van een karavaan zijner onderdanen te Bengazie.

PRUISSEN.

BERLIJN, 24 Mei.

De Heer v. Humboldt, door Keizer Napoleon benoemd tot Officier van het Legioen van Eer, heeft de Fransche Regering opmerkzaam gemaakt dat hij daartoe reeds onder Koning Lodewijk Filips was benoemd. Men gelooft dat hij thans tot Grootkruis zal worden bevorderd.

— Prins Napoleon heeft voor zijn vertrek van hier een aantal kostbare snuifdoozen uitgedeeld en 2000 th. aan het dienst-personeel van het Hof geschonken.

— Het gerucht dat Keizer Napoleon Duitschland zal bezoeken, wint meer en meer veld. Men wil dat hij hier de herfstoefeningen van het leger zal bijwonen. Ook te Augsburg in Beijeren zouden reeds toebereidselen voor zijne ontvangst gemaakt worden.

— Volgens een dagblad van Bonn zal de Prins van Wallis de maanden Julij en Augustus te Koningswinter, in het aan den Rijn gelegen Hôtel de l'Europe, doorbrengen, hetwelk daartoe voor 12,000 th. is afgehuurd.

— De Jesuiten-orde heeft thans Posen tot het voorwerp harer bemoeijingen uitgekozen. Talrijke missien hebben daar te lande plaats en de invloed der orde moet, zelf onder de hoogere klassen, verbazend zijn.

— De landverhuizing naar Rusland, vooral onder de werklieden, neemt meer en meer toe.

— De Koning van Saksen, die eene buitenlandsche reis gaat ondernemen, heeft het beleid der regeringszaken gedurende zijne afwezigheid aan het Ministerie opgedragen.

— Het Concordaat tusschen Wurtemberg en Rome is openbaar gemaakt. In vele zaken komt het met het Oostenrijksche overeen.

— In Opper-Silezie is de tunnel van eenen in aanleg zijnden spoorweg, die door een berg loopt, ingestort. Balken van 2 voet dikte, die men tot ondersteuning had aangebragt, braken als stokken. Gelukkig hadden de arbeiders den tijd zich uit de voeten te maken.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 23 Mei.

De Keizer heeft den Baron v. Krauss op zijn verzoek ontslagen als Minister van Justitie en hem benoemd tot Voorzitter van het Opperste Geregtshof. Tot Minister van Justitie is benoemd Graaf v. Nadasd.

RUSLAND.

De toestand der Keizerin is zeer voldoende. H. M. zal spoedig hersteld zijn. Het huwelijk van den Grootvorst Michael zal in October plaats hebben, als wanneer de Keizerin-Moeder die plegtigheid zal komen bijwonen.

TURKYE.

Te Konstantinopel heeft wederom eene vergadering plaats gehad van bankiers en kooplieden ten huize van den Heer Baltazzi, met oogmerk om op nieuw pogingen in het werk te stellen, tot oprigting eener Bank.

A. Halberstadt, Vrijverklaring der Slaven in Suriname en opheffing van het meesterschap, volgens de Staats-Commissie, Amsterdam, H. C. Meijer, 1856, 115 bl. in 8°.

Het boek van den Heer Halberstadt verdient de opmerkzaamheid van allen, die belang stellen in het lot der kolonie Suriname. Vooral heeft het mij geboeid, door de talrijke treffende bijdragen tot betere waardering van den aard en het karakter van het negerras, of liever van de 40,000 slaven in Suriname, die men in 't algemeen wel niet meer »negers" kan noemen, dewijl ze met zooveel ander, vooral Nederlandsch, bloed vermengd zijn. De bestrijding van het eerste rapport der Staats-Commissie, ingesteld bij Kon. besluit van 29 November 1853, n°. 66, stelt de Heer Halberstadt zich tot doel, en behalve de aantooning van de onuitvoerbaarheid der voorstellen dier commissie, is het vooral de miskenning van de inborst, de neigingen en de eigenschappen der slaven, waartegen hij te velde trekt.

Gedurende een bijna 20-jarig verblijf in Suriname heeft de schrijver gelegenheid gehad, om den toestand en de behoefte dier kolonie te leeren kennen. Deze ondervinding en eigen aanschouwing komen hem thans uitnemend te stade, om aan te toonen, dat de groote negergemeenten, waarin de commissie de slaven wil zamendrijven, en waaraan de leden al hunne individualiteit moeten ten offer brengen, om weder slaven der communauteit te worden, een droombeeld is, voor geene verwezenlijking vatbaar, of liever een karikatuur van het gemeentewezen op Java, met zijne heerediensten en kultuur-inrigtingen.

Stuk voor stuk wordt de arbeid der Staats-Commissie ontleed en meedoogenloos gekastijd. En nadat de schrijver dit vernielingsproces heeft ten einde gebragt, heeft hij ten laatste eenige hoofddenkbeelden mede van een, door hem zelven uitgedacht, plan van emancipatie der slaven.

Dit is alzoo bij de duizend en een reeks bekende plannen, een nieuw en als men dan toch een plan wil, lang niet verwerpelijk. Wat is het doel van al die plannen? Men wil de slaven vrij verklaren, maar op zulk eene wijze, dat overigens in de maatschappij van Suriname alles blijve gelijk het is. Ofschoon vrij, moeten de slaven toch blijven werken, en wel hetzelfde werk, dat ze gedurende hunne slavernij hebben verrigt en leeren vervloeken. Ziedaar het groote raadsel dat men tracht op te lossen, zonder schokken, zonder eenige beroering, wil men Suriname van eene slavenkolonie in eene kolonie van vrijen herscheppen. De overgang moet zoo zacht en ongemerkt zijn, dat elke krisis worde vermeden, en na de vrijverklaring, dezelfde slaven hetzelfde werk, en zoo mogelijk, nog meer produceren, alleen met dat onderscheid, dat die slaven nu vrijen zijn geworden.

Zou dat doel te bereiken zijn? In Engeland heeft men het beproefd. Vijf jaren lang moesten de meesters nog in 't bezit blijven hunner slaven om hen in dien tijd geschikt te maken voor de vrijheid, om hun te leeren hoe zoet de arbeid is en wel bovenal de kultuur van stapelproducten voor de Europesche markt, om hen voor te bereiden, te leiden en op te voeden voor den nieuwe toestand, waarvan ze 5 jaren later 't genot zouden hebben. Maar men kent de uitkomst. De meesters waren slechte opvoeders voor de vrijheid, de slaven slechte, en vooral zeer ongeduldige leerlingen, en men heeft de opvoedingsperiode tot de helft van den tijd moeten inkrimpen, niet omdat de opvoeding voltooid was, maar omdat de leerlingen en opvoeders elkander dood sloegen.

In Frankrijk daarentegen heeft men, in Februarij 1848, met een enkel regel schrifts de slaven vrij verklaard. En met welk gevolg? Eerst volgde natuurlijk de krisis, zoodat in 1848 de productie der kolonien tot een derde verminderde. Maar reeds in 1849 was er weder vooruitgang, en thans bedraagt de productie het dubbele van 't geen zij in 1847 was. Alleen Cayenne maakt hierop eene uitzondering, doch dit is toe te schrijven aan oorzaken, onafhankelijk van de emancipatie.

En is het niet natuurlijk, dat de slaven voor de vrijheid niet kunnen worden opgevoed, ten zij men hun eerst de vrijheid schenke? Kunt gij ook zwemmen leeren vóór gij u te water begeeft?

Overigens komt ons oordeel over het boek van den Heer Halberstadt overeen met dat van een onzer uitstekendste regtsgeleerden, die het in de volgende woorden uitsprak:

»Ik vind daarin zooveel originaliteit, naiviteit, malice, goedhartigheid, zaakkennis, gebrek aan vorm, ernst, satyre en, ten aanzien van de gewigtige vraag, daarin behandeld, zoo veel waars en goeds, en, ten aanzien van de personen, zoo veel hards en bitters, zoo meêdoogelooze hekeling en zoo diep gevoel van humaniteit, dat ik, in weerwil van al hetgeen mishaagt, het werk niet anders dan prijzen kan, en, in weerwil van al het belangrijke en nuttige den schrijver niet vrij kan spreken van groote stoutheid. Van ganscher harte wensch ik, zonder het te durven hopen, dat het edel doel moge bereikt worden, om duizende van mishandelde en verdrukte natuurgenooten van het schandelijke en door niets te regtvaardigen juk der slavernij te verlossen, eene slavernij, welke den meester meer onteert dan den slaaf."

D[r]. W. R. van Hoëvell.

[*Uit Themis, Regtskundig Tijdschrift 2de verz. 4de deel N°. 1.*]

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 28sten Mei 1857, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Benoeming van 2 leden voor de Commissie bij de loting van de Schutterij.
2°. Benoeming van 2 leden en 2 plaatsvervangers voor de Commissie van onderzoek voor de Schutterij.
3°. Verzoek van den Stads-Chirurgijn G. Aalbersberg, om continuatie.
4°. Stukken omtrent de rangschikking der Instellingen van Weldadigheid.
5°. Rekening van den Schuttersraad over 1856.
6°. Rekening van het Werkhuis over 1856.
7°. Aanvrage van Regenten van het H. G. of Armen Wees- en Kinderhuis, om een renteloos voorschot uit de Bank van Leening, en suppletoire begrooting.
8°. Requesten van J. W. van den Aardwegh en anderen omtrent de afsluiting der Binnenvestgracht.
9°. Request van de erfgenamen van P. J. M. van Went, houdende bezwaren tegen de ligging van de brug aan de Haven.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 26sten Mei de Heer B. Stephan, van Koog aan de Zaan, in de Geneeskunde, na verdediging van zijne Akademische Proeve: *Bijdrage tot de kennis van den Typus.*

232ste Staats-Loterij.

Trekking der Vijfde Klasse.

5de Trekking. N°. 2946 een prijs van f1,000.

ADVERTENTIEN.

ZOMERZORG.

Woensdag 27 Mei 1857,

SOIRÊE MUSICALE,

Door de Familie **SAUVLET.**

Aanvang ten 6 ure.

KOFFIJHUIS *DE TWEE KOLOMMEN.*

Donderdag 28 Mei 1857,

SOIRÊE MUSICALE,

Van de Familie **SAUVLET.**

Aanvang ten 9 ure.

HEDEN WOENSDAG 27 TOT ZATURDAG 30 MEI

Tentoonstelling van HENRY DESSORT's

WETENSCHAPPELIJKE KUNST-GALERIJ,

In eene welingerigte fraaije Tent op de Bloemmarkt.

Anatomisch-Ethnologisch Museum, bevattende: de grootste verzameling van kunstig nagebootste Voorwerpen, voorkomende op het gebied van 's menschen leven, benevens de verschillende menschenrassen der aarde en derzelver verbasteringen.

Het Museum is opengesteld ter bezigtiging alle werkdagen der week, van 's morgens 10 ure, evenwel slechts voor **volwassene Personen.**

Gedrukte Verklaringen zijn verkrijgbaar aan het Bureau tegen 25 Cts. — Prijzen der Plaatsen 49 Cts.

LEYDSCHE SCHOUWBURG.

KONINKLIJKE HOLLANDSCHE TOONEELISTEN, onder Directie van **BREEDÉ & VALOIS.**

DINGSDAG 2 JUNIJ. Buitengewone Voorstelling, met medewerking van den Heer VICTOR DRIESSENS, (als Gast) en eerste optreding van den Heer C. R. H. SPOOR. **Ben-Leil, de Zoon der Duisternis,** groot Melodrama in 6 Tafereelen, voorafgegaan door een Voorspel in 2 Tafereelen, naar het Fransch (*le Fils de la Nuit*) van VICTOR SEJOUR, met nieuwe Muziek, Koren, Gevechten, nieuwe Costumes en Decoratie, opzettelijk voor dit stuk vervaardigd. Gemonteerd zooals dit Drama meer dan 150 maal te Parijs is opgevoerd.

Aanvang ten *zeven* ure.

Op een Kantoor wordt gevraagd, aanvankelijk tegen gering Salaris, een **Jongeling**, oud circa 16 jaren, eene goede hand schrijvende en goed kunnende rekenen. Men vervoege zich in Persoon, Wijk VII. N°. 746, op de Hooigracht.

VRIENDEN ISRAELS,

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Walsche Gemeente, op **Vrijdag** den 29sten Mei 1857, des avonds ten *zeven* ure.

Spreker: Ds. DE BOER KNOTNERUS, te *Oude en Nieuwe Wetering.*

SPRINGVEÊREN MATRASSEN,

Volgens de bereiding van ABSHAUBBIN.

Na vele proeven en groote opofferingen is het mij (na overleg met deskundigen) gelukt, eene behoudende en onverflaauwbare kracht op de zoo heilzaam werkende Abshaubbin's te verkrijgen. Deze bewerking, te kostbaar om op kleinigheden toe te passen, zoo hebben wij goedgevonden te maken: **Abshaubbin's of Anti-Rhumatische Springveêren Matrassen.** Deze Matrassen, welke eenig en onnavolgbaar in hare soort zijn, en die zullen worden begeleid van een Certificaat van Oorsprong, zijn de gansche menschheid zeer aan te bevelen.

Men behoeft juist niet te wachten tot men zich een Rhumatisch lijder gevoelt, om daarvan gebruik te maken, want ze waarborgen tegen de beginselen van Rhumatiek, zij houden de huid frisch en zuiver, wekken den geest duurzaam op, bevorderen de geregelde bloed circulatie en scherpen de zinnen; vadsig wordt men op zulk een rustbed niet; voor den ernstigen lijder van bovengenoemde kwalen is zulk een rustbed een noodzakelijke behoefte, terwijl het hem gewis zijne verloren gezondheid wedergeeft. Ook voor zenuwachtige gestellen zijn ze zeer aan te prijzen, omdat die gestellen veelal lijden aan hoofdkramp, hetzij dat het werkt op de slapen van het hoofd, op de kiezen of kaken, of ook somtijds wel in aangezigtspijn ontaard. Genoeg, men gevoelt zich, ontwakende op zulk een rustbed, nimmer dommelig of loom. Alles wat tot het vervaardigen van deze Matrassen gebruikt wordt, is in deszelfs aard geschikt gemaakt om met elkander zeer harmonisch te werken, en de kracht daarvan op dezelfde hoogte te behouden.

De Kussens dezer Matrassen mogen nimmer door anderen worden vervangen, noch bij vederen Kussens worden gebruikt, aangezien de vederen in tegenovergestelden zin werken met de Abshaubbin's, en bovendien voor zenuwachtige en rhumatische gestellen zeer nadeelig zijn. Hoofdkussens zijn ook afzonderlijk te verkrijgen.

Niemand behoeft zulk een Matras met eenige vrees te gebruiken, want hare bewerking doet aan niets schade, maar zal integendeel de gezondste mensch nog doen ervaren, dat zijn humeur meer gestadig, en zijne zinnen scherper zijn.

Wat aangaat de qualiteit, zal met de soliedste kunnen wedijveren, waarvoor wordt gegaurandeerd.

De prijs zal, door de groote massa welke daarvan zal worden gemaakt, zoo billijk zijn, dat daarvoor nauwelijks een gewone Matras kan worden geleverd.

Bestellingen, inlichtingen, enz. enz., zijn op *franco* aanvragen te bekomen aan het Nederlandsch Hoofd-Depôt te *Delft*, bij

A. BREETVELT Az.

Een **Drukkers Leergast** kan vast werk bekomen bij den Boekdrukker D. NOOTHOVEN VAN GOOR.

Er wordt gevraagd een **Smidsknecht**, ongehuwd, die Paarden kan beslaan, en met het Boerenwerk bekend is, om met den 1sten Augustus aanstaande of eerder in dienst te treden. Zich te vervoegen met *franco* Brieven of in Persoon bij J. SCHUTS, Mr. *Smid*, te *Hillegom*.

Er wordt gevraagd binnen deze Stad en op eenen goeden stand, een **Huis** van middelbare grootte, in *Huur* of in *Koop*. Adres *franco* Brieven, met opgave van Huur- of Koopprijs onder Lett. **A. Z.** aan het Bureau dezer Courant.

Door een Heer worden in *Huur* gevraagd **4 Gemeubeleerde Kamers**, waarvan 2 Benedenkamers. Adres Bureau dezer Courant, Lett. **L. W.**

Op den 23sten Mei 1857 zijn de volgende perceelen bij Publieke Opveiling in Bod gesteld, als:

Een HUIS en ERF te *Leyden* aan de westzijde van den Vliet, op ƒ1,500. Verhoogd met ƒ100. — Een DITO te *Leyden* op de Steenstraat, op ƒ450. Verhoogd met ƒ100. — Eene partij WARMOESLAND op Ambt, onder *Soeterwoude*, groot 56 roeden, 56 ellen, op ƒ1,025. Verhoogd met ƒ50. — Eene partij DITO als voren, groot 31 roeden, 87 ellen, op ƒ600. Verhoogd met ƒ225. — Eene partij BOUWLAND onder *Oegstgeest*, groot 88 roeden, 90 ellen, op ƒ1,550. Verhoogd met ƒ50. — Eene partij WEILAND onder *Oegstgeest*, groot 82 roeden, 40 ellen, op ƒ1,250. Verhoogd met ƒ50. — Eene partij BOUWLAND onder *Oegstgeest*, groot 96 roeden, 60 ellen, op ƒ2,200. Verhoogd met ƒ50.

Verhoogingen worden aangenomen en inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris P. MULLER, te *Leyden*.

TOLLENS BIBLIOTHEEK

Woensdag namiddag 27 Mei ten vijf ure,

verkoopen de Boekhandelaars GEBROEDERS VAN DER HOEK, het vervolg der **Dichtkundige Werken** (DE KANTER—ZWIGTMAN) alsmede **Genootschappen en Verzamelingen.**

Donderdag namiddag 28 Mei.

de Fransche, Duitsche en Engelsche **Dichters**, de **Letterkunde, Romans, Jaarboekjes, Mengelwerken en Taalkunde.**

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 25 Mei.

Tarwe bragt bij kleinen aanvoer 20 à 25 cts meerder op; goede en puike ƒ11.30 à ƒ12.—, mindere ƒ8.25 à ƒ11.— Rogge ƒ6.25 à ƒ7.40. Gerst: 20 cts hooger, Winter ƒ6.70 à ƒ7.50; dito Zomer ƒ6.20 à ƒ7.40.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte ƒ12.40 tot ƒ12.80, Pruissische Rogge ƒ7.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

MAANDAG 25 Mei.

		Laagst Koers.	Hoogst Koers.	Gebleven.
NEDERLAND Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	63 1/16	63 1/8	63 1/8
Dito Certificaten	3	76 5/16	—	—
Dito dito	4	96 1/8	—	—
Amortisatie Syndicaat	3½	91	—	—
Handelmaatschappij	4½	150	150¼	—
O. I. Leening	4	95 3/8	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	4½	97 3/4	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	4½	101	—	—
BELGIE	2½	52 1/4	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	2½	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	3	—	—	—
Dito dito	4½	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	1	24 5/16	25	—
Dito Obligatiën	3	41 3/4	41 7/8	—
Dito Binnenl. à 6 m.	3	37 15/16	38	37 15/16
Bewijzen Coupons		6 3/16	—	—
PORTUGAL, te Londen	3	45 7/8	45 1/2	—
RUSLAND, Obl. hope 1798 en 1816	5	104 1/2	104 1/2	104 1/2
Dito dito 1828 en 1829	5	103 1/4	103 1/4	103 1/8
Certif. bij dito 1831 en 1833	5	93 7/8	94	—
Dito 1840	4	86 3/4	86 7/8	86 7/8
Dito bij STIEGLITZ & Co.	4	86 5/8	[illegible]	86 11/16
Dito dito Nieuwe	4	—	—	—
Inschrijving in Assign.	6	62 5/8	62 3/4	62 3/4
Certificaten van dito	6	64	64 1/4	64 1/8
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	—	—	—
Dito Obligatiën	4 pCt.	78 7/8	79	78 7/8
PRUISSEN, Obl. te Londen	à 4½	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll	5	—	—	—
Dito	4	—	—	—
Dito Metall.	5	76 1/8	76 3/8	76 1/4
Dito Nieuwe	5	87 3/4	88	87 7/8
Dito 1847	2½	39 5/16	39 1/2	39 1/2
BRAZILIE, 1824 100 £	5	98 5/8	—	—
SARDINIE	5	—	—	—
PERU, Geldleening 1853	4½	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	4½	35 1/2	—	—
GRENADA, Obligatiën	3½	21 1/4	21 3/4	—
MEXICO, Obligatiën 1851	3	21 5/8	21 3/4	—
N. AMERIKA, Bankactiën		—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.